

FORRÁSOK

A Borszékért Alapítvány és a Borszéki Polgarmesteri Hivatal közérdekű lapja

BORSZÉK A 2026 -OS ROMÁNIAI TURISZIKAI VÁSÁRON

BORSZÉK JELEN VOLT A ROMÁNIAI TURISZIKAI VÁSÁRON

Az ország turisztikai iparának egyik legjelentősebb szakmai eseményén, a Romániai Turisztikai Vásár 2026-os tavaszi kiadásán, amelyet a bukaresti Romexpo kiállítási központban rendeztek meg, Borszék üdülőváros méltó módon képviseltette magát.

A négynapos rendezvény során a látogatók és a szakma képviselői megismerhették a település turisztikai kínálatát, amelyet a Fontana Spa&Balneo Borssec kezelőközpont, a Borszék Turisztikai Desztináció Menedzsment Szervezet (TDM), valamint a Romániai Balneáris és Balneoklimatikus Üdülőhelyek Szövetsége képviselőitében mutattak be. A standnál nyújtott információk és ajánlatok a fürdőváros természeti értékeire, gyógyturisztikai lehetőségeire és a modern szolgáltatásokra hívták fel a figyelmet.

A vásár ideje alatt a borszéki kínálat központjában a szálláslehetőségek, a Fontana Spa&Balneo központ korszerű létesítményei, vala-

mint a kezelőbázis és az egyéni igényekhez igazított terápiák álltak. A látogatók különös érdeklődést mutattak a város természetes gyógytényezői iránt is: a szénsavas ásványvizek, a magas ózontartalmú levegő és a tonizáló, stimuláló hegyvidéki klíma olyan erőforrások, amelyek Borszékot egyedülálló gyógyturisztikai célponttá teszik.

A visszajelzések biztatóak voltak: egyre több turista keres olyan úti célt, ahol a kikapcsolódás a megelőzéssel és az egészségmegőrzéssel párosul. Borszék pedig éppen ezt az egyensúlyt kínálja – a természet közelségét és a modern szolgáltatásokat.

(folytatás a 2. oldalon)

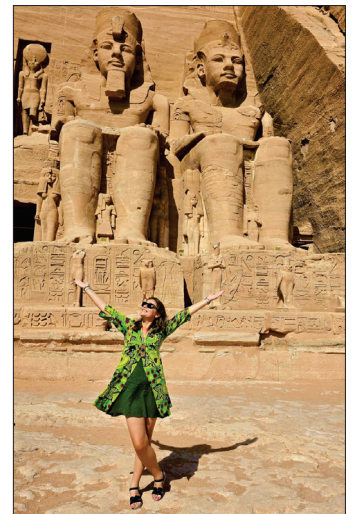
UTCANÉVTÖRTÉNET (2.)

TANÁCSHATÁROZATOK 2026-BAN

2. OLDAL

2026-OS TURISZTIKAI VÁSÁR KISINYOVBAN

3. OLDAL

ABU SIMBEL

FOTÓ: STAN TÍMEA-ANCA

EGYIPTOM - A FÁRAÓK FÖLDJÉN

Újabb nap, újabb kaland,
irány Abu Szimbel.

4. OLDAL

EGY ÉVTIZED A MOZGÁS ÉS MOTIVÁCIÓ JEGYÉBEN

8. OLDAL

(folytatás az 1. oldalról)

A rendezvény egyik kiemelt szakmai eseménye volt Rob Davidson, a MICE- és üzleti turizmus nemzetközileg elismert szakértőjének előadása. A „Hogyan alakíthatja Románia turisztikai potenciálját konkrét nemzetközi eseményekké?” című bemutató a romániai turisztikai desztinációk stratégiai fejlesztésének fontosságát hangsúlyozta, valamint a helyi erőforrások hiteles bemutatásának szerepét emelte ki.

Az előadás lehetőséget adott arra is, hogy a résztvevők jobban megismerjék a nemzetközi turizmus aktuális irányzatait, valamint azt, miként válhatnak az üdülőhelyek vonzó célponttá nemcsak a szezonális turizmus, hanem az egészségturizmus, szakmai rendezvények, retreat-ek és tematikus találkozók számára is.

A Romexpón való jelenlét nem csupán népszerűsítési lehetőséget jelentett, hanem

annak megerősítését is, hogy Borszék méltó helyet foglal el Románia balneáris üdülőhelyei között, és komoly fejlődési potenciállal rendelkezik mind országos, mind nemzetközi szinten.

A résztvevők új szakmai kapcsolatokat, ötleteket és jövőbeli együttműködési lehetőségeket hoztak magukkal a vásárról.

PĂDURARU ANDREA SILVIA

UTCANÉVTÖRTÉNET (2.)

Jelen írásomban csupán az utcanevek változásait szeretném megemlíteni.

Az 1823-ban megjelent **Lalovesenvich**-féle térképvázlaton még csak a Ditrói út és a Bélbor-felé vezető út van feltüntetve, nevesítve. **Vasile Alecsandri** (1821-1890) 1842-ben többet időzött Borszéken és azt írj, hogy 42 lakóház létezett a településen. Ebben az időben még nem voltak nevei az utcáknak. Fő útnak nevezték a Felsőborszékra vezető utat és a házszámok is növekvő sorrendben voltak. 1881-ben elkészült Borszékfürdő *rendezési terve*. A **Deák-tér** (1896) az első köztér, amelyik a Főkút előtti parkot jelenti. Itt gyülekeztek és várakoztak sorukra a borvizes szekerek. Nevét arról a magyar államférfiről kapta, **Deák Ferenc** (1903.1876), aki jogot végzett és 1848-ban igazságügyi miniszter, majd hadügyminiszter volt. 1833-1875 között országgyűlési képviselő és a Magyar Tudományos Akadémia tiszteletbeli tagja, a „haza bölcse”. Kisbolygót neveztek el róla. A XIX. században a magyar történelem nagy

alakjairól nevezték el utcákat. Így, volt **II. Rákóczi** Ferenc (1676-1735) utca (a mai *Hévízi u.*). A névadó magyar főnemes volt, az 1703-as szabadságharc vezetője, Erdély fejedelme (1704). Felmenői is fejedelmek voltak. **Erkel** Ferenc (1810-1893), zeneszerző nevét viselte a mai *Köves* utca. **Dózsa** György (1470-1514) parasztszék, az 1514-es parasztfelkelés vezére nevét viseli a *Tölgyesi* út. A mai *Nyíres* utca **Ady** Endre (1877-1919) költő nevét viselte. A *Ditrói* utca a **Józsa** Béla (1892-1943) költő, közíró nevét viselte. A *Stadion* utca **Kossuth** Lajos (1802-1894) államférfi, pénzügyminiszter, majd a Honvédelmi Bizottmány elnöke, Magyarország kormányzó elnöke (1849.04. 19-08.11. között) nevét viselte Van **Jókai** Mór utcánk (1825-1904). Névadója a nagy magyar regényíró, országgyűlési képviselő, írófejedelm.

A kommunizmus első éveiben utcanevet kapott V. I. **Lenin** (1870-1924) orosz forradalmár, A Szovjetunió megalapítója és első vezetője, marxista filozófus. A mai

Hétvezér sétány előbbi neve volt. Utódjának, J. V. **Sztálin**-nak (1878-1953) jutott a mai *Kárpátok* utca. A névadó szovjet politikus volt, a Központi Bizottság titkára, a Minisztertanács elnöke, Szovjetunió kormányfője, marsall, majd generális. A román forradalmárokról is nevezték el utcákat. Tudor **Vladimirescu** (1780-1821) az 1821-es forradalom vezetője, Havasalföld uralkodója volt. Ma is létező utca a Fürdőtelepen. A *Fenyő* utca Nicolae **Balcescu** (1819-1852) történész, író, az 1848-as forradalomrésztvevője nevét viselte. Mihai **Emineescu** (1850-1889) román költő nevét viseli a *Hanzker*-patak, Olga **Bancic** (1912-1944) kommunista nevét viselte a *Jövő* utca. Dr. Petru **Groza** (1884-1958) jogász, miniszterelnök (1945-1952), az Államtanács elnöke 1952-1958) nevét viselte a *Szarvas* utca. 1990-ben kapta a **Petőfi** Sándor (1823-1849) magyar költő író, műfordító és a szabadságharc résztvevője nevet a *Turista* utca.

FARKAS ALADÁR

TANÁCSHATÁROZATOK 2026-BAN

Léven, hogy már eltelt két hónap ebből az évből, csupán távirati stílusban közlöm az elfogadott tanácshatározatokat. Márciustól viszont részletesebb tájékoztatást ígérünk.

Az új év első tanácshatározatai biztosítják a Hivatal működését az ideai költségvetés elfogadásáig. A 3-as határozat jóváhagyta a tanmedence megépítését, a 4-es határozat a szemétszállítási díj árát szabályozza. Az 5-ös határozat alapján a Fontana Gyógy- és Wellness-központtól átkerül néhány leltári tárgy a város köztulajdonába. A 6-os határozat biztosítja a Polgármesteri Hivatal jogi

képviselését egy bukaresti jogász révén. A 7-es határozat jóváhagyta a pedagógusok ingázási költségeit 2025. decemberére. A 8-as határozat felsorolja azon leltári tárgyak nevét és értékét, ami átkerült a Városfejlesztési céghez. A 9-es határozat elfogadta azt a programot, ami a szegénységi reszkrír jelenléte hivatott rendezni. A 10-es határozat biztosítja a szárhegyi Phönix Öregotthonban lévő borszéki személy támogatását. A 11-es határozat szintén szociális problémákat orvosol: gyógykezelés, természeti katasztrófa esetén, temetkezési kiadások stb.

A 12-es határozat jóváhagyta az óvodások és iskolások meleg ebédét (129 személy részére). A 13-as határozat egy új gokart pálya megépítését engedélyezi. A 14-es határozat pontosítja az új didaktikai strand technikai értékeit. A 15-ös határozat megállapítja a Fialatok panellakásának házber értékét. A 16-os határozat a város zöldövezetét és annak növényállományát tartalmazó tanulmányát fogadta el (egy 78 oldalas szakmunkáról van szó). A 17-es határozat a város szemétszállítását átruházza a HURON cégre.

FARKAS ALADÁR

2026-OS TURISZTIKAI VÁSÁR KISINYOVBAN

foto: facebook.com/OMD Borsec

VÁROSUNKAT A BORSZÉKI TDM KÉPVISELTE A KISINYOVI TURISZTIKAI VÁSÁRON

Borszék első alkalommal vehetett részt a 2026. január 30. és február 1. között a Moldexpo Nemzetközi Kiállítási Központban megrendezett Tourism and Travel Expo2026 elnevezésű Turisztikai Vásáron, Kisinyovban (Chişinău).

A vásár három napja alatt a TDM (borszéki Turisztikai Desztináció Menedzsment Szervezet) delegációja Borszék, mint balneológiai úti cél, népszerűsítéséért volt felelős, népszerűsítő anyagokkal és részletes információkkal látva el a turistákat, illetve az utazási irodákat a nyaralási lehetőségekről. Üdülővárosunk standját a vendéglátóipar olyan szakértői is felkeresték, mint Valentin Beloiu és Oana

Surdu miniszteri tanácsadók, Adrian Voican, az ANAT (Utazási Irodák Munkálatainak Szövetsége) alelnöke, Gabriel Bogdan Şteţco és Viorel Băltăreţu, a MEDAT (Gazdasági, Digitalizációs, Vállalkozási és Turisztikai Minisztérium) államtitkárai, valamint Cristian-Leon Țurcanu, Románia chişinăui nagykövete.

A terület szakembereivel folytatott megbeszélések és eszmecsere a turisztikai potenciál nemzetközi piacokon való népszerűsítésének fontosságára összpontosítottak, és a hivatalos román standon való jelenléttel a borszéki üdülőhely megszilárdította imázsát a moldovai piacon, és számos helyi utazási irodának keltette fel

az érdeklődését. A TDM egy 2025-ben alapított egyesület, amely 35 tagból áll, a köz- és magánszféra képviselőiből, akik együttműködnek Borszék fenntartható fejlesztése és népszerűsítése érdekében a romániai és külföldi turisztikai piacon, és a kisinyói vásáron való részvétel volt az első ilyen lehetőség a szervezet számára. A jövőben az egyesület hozzá kíván járulni Borszék szépségeinek népszerűsítéséhez más nemzeti és nemzetközi vásárokon való részvétellel, valamint kormányzati projekteken keresztül egy erős turisztikai márka létrehozását, amely biztosítaná a településünkre látogatók folyamatos éves áramlását.

A vásár hangulatát a ritmusos népzene és az érdekes előadások adták meg, a hagyományos moldovai körzetek standjai pedig igazi érzékszervi csemegét nyújtottak, a legfinomabb fogásokat kínálva a legjobb borokkal és borpárlatokkal kiegészítve. A hivatalos román stand vitathatatlan sztárja a Fontana Maci volt, amelyet mind a hatóságok, mind a vásár látogatói többször is lefényképeztek. Moldávia, „egy kis ország, nagy lélekkel”, ahol a vendégszeretet otthon van, az utóbbi időben országunk középkeleti régiójának gyógyüdülőhelyeinek egyik fő turisztikai piacává vált, és ebben az összefüggésben a turisztikai, diplomáciai és kereskedelmi kapcsolatok támogatása fokozott jelentőségre tett szert.

STAN TÍMEA-ANCA

MAGYAR MENYEGZŐ – MORFONDÍR A FILM KAPCSÁN

Kíváncsian vártam a Magyar menyegzőt, nagy volt a hírverés körülötte, írtak róla jót-rosszat. Olyant is olvastam, hogy egy nagy giccs. Már nem emlékszem, kitől származik ez a (le)értékelés, nem is érdekes.

Sietek leszögezni, hogy nekem tetszett. A zene, a viseletek, a kalotaszegi esküvő! A táncok, a tüzes legényesek! (a borszéki Szvinyuk Sanyit is megpillantottuk a táncosok között!) Az esküvő, melynek fontosságáról olyan szépen beszélt a lányos apa. Az ételek, (disznótoros előétel, húsvésvé, töltött káposzta) és folyt a pálinka... Az lakodalmi ceremónia, melyen részt vesz az egész falu, és amely nem az amerikai filmekben látott mintát, hanem a saját szokásokat követi. Az ifjú párt zenészó és nem fülsiketítő dudálás kíséri a temp-

lomba. A kis keserűes történet, amit köréje kerekítettek, a 80-as évek valóságát jelenítette meg. Nem is a legdurvábbat, teném hozzá. A vámos „szerette a cigarettát”, Pavellel, a kalotaszegi rendőrrel is lehetett tárgyalni, egyezkedni. Semmi túlzás, csak az akkori helyzet mértéktartó megjelenítése. Tragédia nélkül.

Utólag is örvendek, hogy annyian megnéztük ezt a filmet, teltházas előadás volt. Minden korosztály, unokától nagyszülőig, képviselve volt. Na és itt következik az, amiért ezeket a sorokat pötyögöm. A film, a szórakozáson túl, kitűnő alkalmat ad(hat) arra, hogy azokat az éveket megismertessük a gyerekekkel, az unokákkal. Tapinthatóvá, érthetővé tegyük számukra, mit jelentett a diktatúra, a kommunizmus. Minden családban életében akadtak olyan események, me-

lyekre ez a film emlékeztet. A tiltott fogamzástól mosóporban elrejtve csempészték át, mert nem mindenki értett egyet a kötelező négy gyerekkel. A „dekrecelek”... még emlékszünk? Vagy az unokatestvért szállodába kellett küldeni, mert törvény tiltotta a másodfokú rokon elszállásolását. Hányan telepedtek ki a névházasságok „intézményének” köszönhetően?

Amikor kemény valuta volt a cigaretta, a gyógyszer és a valóban kincset érő ikon. Nem a filmet akarom méltatni, megtették azt a hozzáértők, csak arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy íme, így nézett ki az erdélyiek közelmúltja. Rajta hát, nagyszülők! Meséljünk! A valóságról, a megélt korszakról. Történelemóra – másként.

KOLBERT TÜNDE

EGYIPTOM - A FÁRAÓK FÖLDJÉN

2025 OKTÓBER

II. RÉSZ

LUXOR TEMPLOM

Újabb nap, újabb kaland, irány Abu Szimbel. Kb. 250km-es távolságra dél irányba fekszik Aswantól, így kora hajnalban indultunk, majd 4 órás buszozás után elértük Dél-Egyiptom legismertebb és legcsodálatosabb ókori épületkomplexumát. I.e. 1244-ben készült el, II. Ramszesz, avagy Nagy Ramszesz akaratából, aki az ókori birodalom egyik legnagyobb fáraója volt. 67 éves uralkodása alatt számos győzelmet aratott, meghódította Núbiát, egyesítette Alsó- és Felső-Egyiptomot, politikai stabilitást és gazdasági gyarapodást biztosítva királyságának. II Ramszesz nagy hódító és nagy építő is volt, ő teljesítette ki Karnak nagy templomát, pompás sírkamrárt építtetett magának a Királyok Völgyében, de legimpozánsabb személyes kultuszát dicsőítő koronázási műemlékét birodalma déli részén, a leigázott Nubia földjén, avagy Abu Szimbelnél építteti.

Két sziklafalba vájt szentély várja itt a kíváncsi látogatót, a nagyobbik természetesen a fáraó szentélye, míg a kisebbiket szeretett feleségének, Nefertarinak építtette, ebből a szempontból is különleges volt II Ramszesz, hitvesét majdnem egyenrangú vezetőnek ábrázolta. Ámulatba ejtő a templom bejáratát őrző négy darab, közel 20 méter magas, Ramszesz szobor, de a szajátításnak itt még nincs vége. Belső falain képregényszerűen olvashatjuk le Ramszesz hőstetteit, ahogyan diadalmasan vezeti hadseregét, ostromozza ellenségeit vagy éppen áhítattal áldoz az isteneknek. A közepső folyósón közel 10 méter magas Ozirisz-oszlopok vezetnek el a legszentebb belső kamrához melynek végében négy szobor található: Ré (a Napisten), Ámun (a Főisten/Teremtő), Ramszesz maga, aki itt már egyenrangúvá válik az istennel, és Ptah (a titokzatos Sötétség istene). És itt jön a csoda: az ókori építők a templomot a Nap tengelyén építették úgy, hogy évente kétszer (februárban és októberben) a felkelő nap első sugarai behatoltak a legbelső szentélybe, megvilágítva a három szobrot,

kivéve Ptah szobrát, aki örökös árnyékba maradt. E misztikus jelenség ma is történik, annak ellenére is, hogy a '60-as években az Aswan-i gát építésekor az egész templomegyüttest darabonként átköltöztették egy 64 m-el magasabb helyre, hisz másképp az újonnan keletkezett víztározó örökre elnyelte volna Ramszesz templomát. Ez volt az első nagyszabású nemzetközi műemlékvédelmi akció, melyet a UNESCO koordinált, a világ legkiválóbb mérnökei, régészei és egyiptológusai dolgoztak együtt a projekten. Egy óriási beton dómot öntöttek az újraépített szentély tetejére, melyet kötőrmelékekkel burkoltak, hogy ugyanazt a sziklába faragott hatást keltsék mint az eredeti helyszínen, és habár a napsugár jelensége ma is történik a XX. századi technológiával csak annyira lehetett ezt összehozni, hogy egy-egy nappal később történik meg a csoda.

A kalandoknak még korántsem volt vége, hisz alig egy órája utaztunk visszafele Aswan irányába, amikor a semmi közepében lerobbant a buszunk. Meglepődve néztem ahogyan többen is megálltak kisau-

tókkal és próbáltak segíteni a sofőrjeinknek megoldani a problémát (a szegénység szolidaritást eredményez), de több mint két óra veszteglés után világossá vált, hogy itt már csak komoly szervizelés segíthet. Cse-rebuszt kell küldjenek értünk, de mivel motorilag működőképes volt a jármű, kb. 30 km/h-s sebességgel nekiálltunk araszolni a sivatagban. És hát persze semmi sem történik hiába, a lassú tempójú utazás alatt más teendő nem maradt mint kémlelni a kietlen, homokos, sziklás sivatágot, és akkor a láthatáron megjelent.. Olyan valódinak tűnt, hogy nem is tudtam hirtelen eldönteni higgyek-e vagy sem a szememnek. A kis sziklaformátumok szigetekké alakultak egy óriási tó vizének a közepében: a Fata Morgana, az igazi délibáb, a sivatagban eltévedt, kifáradt, szomjas utazó utolsó reménye és egyben legtöbbször gyilkosa is. Haladásunk sebessége miatt az optikai illúzió néhány percen belül eltűnt, nyoma sem maradt tónak, víznek és szerencsére hamarosan normális tempóba utazhattunk vissza az Aswan-i kikötőbe. A hajónk nem tudta megvárni a négy órás késésünket, ezért kisautóval értük el a Nílus útvonalán levő következő állomást, Kom Ombot. Már teljesen sötét volt mire elértük Kom Ombo szentélyét, és csatlakoztunk a csoporthoz, és ahogyan a neve is mondja - Kom Ombo = aranyhegy - az ódon oszlopcsarnok és falai aranyszínű megvilágításban tündököltek. Itt ismerkedtünk meg Sobek istennel, a krokodiltestet öltő Nílus-védő istenséggel, aki előtt az ókori egyiptomiak több száz mumifikált krokodillal tisztelegtek.

A következő nap újabb hajnali ébredést igényelt, ezúttal a sasfejú Hórusz isten nagytemplomát néztük meg a reggel első fényeiben Edfu-nál. A nap többi részében kellemesen hajóztunk tovább északnak a Níluson, míg el nem értük Luxort, avagy ókori fővárosi nevén Thébát.

Luxorban az időutazás nemcsak egy metafizikai elmélet, hanem valóságosan történik. Az odalátogató laikus is képes átérezni már az első pillanatban, amikor ott áll a szentély óriási berjárata előtt, ahol hat darab 20 méter magas szobor és egy égbe törő hieroglifákkal telerótt ősi obeliszok állnak őrt az esti fényben. Építészeti szempontból, a piramisok mellett, az obeliszkek az egyiptomi civilizáció valóságos szimbólumai, gránit monolitok,

(folytatás az 5. oldalon)

(folytatás a 4. oldalról)

ősi üzeneteket hordoznak és nagyon kevés maradt meg belőlük Egyiptomban, tudni illik a római császárok előszeretettel szállították el Kr.u. az első században és díszítették a Circus Maximus-t, Róma nagy stadionját ezekkel a műemlékekkel. Ma is megtalálhatjuk ezeket a több ezer éves obeliszket Róma csodás barokk terein, ám most már nem a fáraók halhatatlanságát idézik, hisz a 16. század óta a pápák "megkeresztelték" őket, és kiegészítői lettek a katolikus egyház legszebb templomainak (lásd Szent Péter Bazilika tere, Lateráni Bazilika tere, Panteon tere stb.); más városok is büszkélkedhetnek velük ilyen Isztambul, Párizs vagy épp New York.

Különös varázsa van az esti látogatásnak az ilyen szakrális helyeken, ahogy egyre bennebb hatoltunk az ún. "Déli szentélybe" az égbolt sötétkékre festődött és már nem is volt fontos megjegyezni, hogy III. Amenhotep majd II. Ramszesz építette a templomot, mert érezni lehetett a thébai istenek iránti mély tiszteletüket, mindenek felett Ámon, az Univerzum Teremtője iránti hódolatot. Érdekes, hogy az arab hódítás után, a muszlimok mecsetet építettek Luxor falai közé, mely ma is működik. A luxori templomot a Szfinxek sugárútja (2700 méter hosszú) köti össze Karnak hatalmas templomkomplexumával, amely a maga 100 hektáros területével a világ legnagyobb temploma, Ámon istennek szentelve. Mire elértük Karnakot már teljesen beesteledt és egy jól megrendezett audio-vizuális előadásban szólaltatták meg a fáraókat, akik évezredekkel ezelőtt itt rótták le tiszteletüket, "oldották le saruikat" a legfőbb istenség előtt, és szintén itt keresték lelkük megújulását. A sejtelmes megvilágításban még impozánsabbaknak tűntek a nagy csarnok oszlopai, szám szerint 134, melyeket teljes egészében hieroglifák és királyok ábrázolásai fednek, ezt a hangulatot jól kiegészítette a lejátszott felvételben a mesélő mély hangja, na meg az ódon oszlopok között megvillanó, egyre fényesebb csillagkonstellációk - ugyanezeket csodálhatták egykoron az ókori egyiptomiak is, és ide, a csillagok közé, a istenek birodalmába igyekeztek haláluk után.

Utolsó napra maradt a Nílus nyugati partján fekvő Királyok Völgyének a felkeresése. Kopár sziklafalak határolják az Űjbirodalom fáraóinak végső nyughelyét és az egyszerű fémrácsos bejáratú ajtók sem-

AZ ABU SZIMBEL-I TEMPLOM BELSEJÉBEN

mit sem árulnak el a sírkamrák szépségéről. Itt három sírhelyet néztünk meg, IX Ramszesz, Merenptah és IV Ramszesz sírját. Pazar díszítés fogadott, a tulajdonképpen sírkamráig egy, esetenként hosszú vagy hosszú és meredek, folyósó vezet, melynek falain ill. mennyezetén egy négyzetcentiméter sincs festetlenül hagyva. Védelmes kobraorozatok, szkarabeuszok, isteneknek áldozó figurák, hieroglifákkal írt inkantációk, fohászok, a fáraó tisztességes életének mozzanatai, hőstettei, jósága, istenek imáadására szánt építkezései és természetesen személyes kartusai (megfelel a középkori királyi pecsétnek vagy a későbbi személyes aláírásnak) ismétlődnek a falakon hihetetlenül élénk sárga, kék, piros, fekete színekben. A fáraó kőszarkofágja a folyósó legvégén levő kamrában található, ott aludták örök álmukat mindaddig, amíg a XIX és XX. századi kutatók meg nem zavarták őket. Manapság a legtöbb királyi múmia múzeumokban nézhető meg, és

szintén ott őrzik a sírkamrákban talált kincseket is. Egy pillanatra el tudtam képzelni az "Egyiptom-lázban" égő régészek izgalmát amint felnyitnak egy addig érintetlen ősi sírt... Látogatásunk Hatsepszut királynő monumentális lépcsőzetes halotti templomával lett teljes, aki Egyiptom legnagyobb fáraónője volt és 22 éven át uralkodott egy nagyon is patriarchális társadalomban. Fáraói ábrázolásaiban férfi viseletben mutatkozik, és ámbár utódai megpróbálták eltüntetni emlékét, sok szobrárt és műemlékét megrongálták, a híres királynő története túlélte az évezredek próbáját és 2007-ben a múmiáját is sikerült azonosítani.

Függetlenül attól, hogy piramisokat, szentélyeket vagy díszes sírhelyeket építettek, mindegyik fáraó a halhatatlanságot akarta elérni, és sikerült is nekik bizonyos értelemben.

Ideje visszautazni Hurghadaba, ahonnan majd indulunk haza, és ezzel lezárul körutazásunk.

Utógondolatok... hogy hova tűntek el az ókori Egyiptom építészei, művészei, csillagásza és fáraói, erre konkrét választ senki nem tud adni. Kapásból azt mondhatnánk, hogy a római gyarmatosítás terítette térdre a nagy birodalmat, de hanyatlása már rég megkezdődött. Eltűntek, elfelejtették őket, a természet betemette évezredek homoktakarójával a grandiózus épületeket, elrejtette építőinek tudását, írásrendszerét, vallását, isteneit, hangját, hitét. A XXI. század emberre már nem lesz képes Kheopsz piramisokat építeni, vagy Karnak oszlopait befaragni, és nem azért mert nem lenne meg hozzá az a hordulikus daru, mely helyére emelné a több tonnás kötömböket, vagy az a távvezérelt lézeres gravírozó gép, mely fel tudná "rajzolni" a hieroglifákat a magas pillérekre, hanem azért mert mára már elveszett a HIT. A modern embernek, a tudományos haladásnak köszönhetően, már rég nincsen szüksége áldozni valami égi lényeknek, már nem kell a közösség összetartó ereje ahhoz, hogy túléljük a "homokvihart", a modern ember saját arcára faragott személyes istent és már csak annak mutat fel "áldozatokat". Nílusunk áradásait önkényesen szabályozzuk és nem marad más mint elcsodálkozni azokon az emberfeletti megvalósításokon, melyek ott rekedtek Egyiptomban, a fáraók földjén...

KISNÉ PORTIK IRÉN:

AZ ÓSTOJÁSTÓL HÚSVÉTIG. A TOJÁS KULTÚRTÖRTÉNETI MONOGRÁFIÁJA

Kisné Portik Irén néprajzos, szakíró és oktató. Több mint 30 éve foglalkozik néprajzi kutatásokkal. Nevéhez fűződik a Gyergyószentmiklós-i Alkotóház megteremtése és vezetése, a Gránátalma Egyesület alakítása és vezetése. Évekig a Gyergyószárhegy-i Kulturális Központnál dolgozott. Ott (a szárhegyi kastélyban) láttam a gazdag hírmestojás gyűjteményét évekkel ezelőtt. Több mint 400 szakcikket közölt és 14 könyve látott napvilágot. (A tavaly ismer tettem lapunk hasábjain a *Fűrészelt anyanyelv* c. kötetét).

Jelen kötet a tojás témakörét taglalja, több mint 300 oldalon át. Mintegy 30 évet szentelt a téma kutatására. Ennek, a szimbólum számba menő tojásnak óriási szerepe van a táplálkozásban, a gyógyászatban, meg a vallásban. Időutazásában visszamegy jóval Krisztus születése előtti időkre. „Az Óstojás a teremtés előtti állapotokat testesíti meg”. Kultikus emlékei Ázsiából származnak. Az úgynevezett világtojás elmélet Indiából származik, Kr. e. 6000-4000 tájáról (lásd a Védák könyveit). Példákkal illusztrálja,

hogy Pakisztánban, Koreában, meg Kínában is él a tojás mítosza. Oknyomozó kutatásait kiterjesztette Mongólia, Japán, Mezopotámia és Perzsia vidékére, sőt Izrael területére is. Egyiptomi papiruszokon fennmaradt elmélet szerint **Re** napisten az óceánon lebegő tojásból kelt ki. Tehát a tojás a lét bölcsője. Amerikában is ismert az őstojás genézise. Az indián táncművészet is visszaadja a totemmadár alakját. Az Ausztrália-Óceánia törzsi vallások hitvilágában is jelen van az őstojás modell. A görög mitológia is a titokzatos tojásból származtatja az életet. Az etruszkok temetkezési szokásaiban is ott van a tojás, mint jelkép. A román népmesében is jelen van a tojás (Petre **Ispirescu**: Mesék, Bukarest, 1969), akárcsak a magyar népmesében (**Arany** László: Farkas-barkas, Bukarest, 1963). Számunkra a legismertebb a húsvéti tojás misztériuma. Az újszövetség evangéliuma lett, az örökélet garanciája. Szerepe közismert a táplálkozásban, a népgyógyászatban, a szépségápolásban, az állatgyógyászatban, az építkezésben. Része lett a szokás-

kulturánknak is. Tojást szokás ajándékozni különböző alkalmakkor, lehetett vele fizetni, lehetett vele játszani. Számos szólás, közmondás, rigmus példázódik a tojásról. A szerző évtizedeket szentelt a húsvéti tojásírásra, tojásfestésre. Leírja a tojásírás technikáját, a mintavilágot (1400 minta). A Gyergyószentmiklós-i Alkotóház gyűjteményében 2857 tojás található különböző mintával. Évente szerveznek alkotó táborokat, ahol továbbadják az írott tojáskészítés ismeretét. (Érdemes megemlíteni a borszéki példát. **Mosneág** Ilona kezdeményezésére több alkalmommal szerveztek tojásíró tanfolyamot Borszákon, **Fehér** Gizella Mária népi iparművész részvételével.

A kötetben több száz színes fotó illusztrálja a leírásokat, a tojásmintákat **Kis** Koppány és **Iochom** Zsolt munkája. A témával kapcsolatban gazdag könyvészeti anyagot találunk a könyben. Igazi mestermunka. Élvezettel olvassa és tanulmányozza az érdeklődő a különböző tojásmintákat. A kötet megtalálható a Kamenyitzky Antal Városi Könyvtárban.

FARKAS ALADÁR

HOZZÁSZOKTUNK AHHOZ ...

Hozzászoktunk ahhoz, hogy azt mondjuk: az iskola megváltozott.

Hogy már nem olyan, mint régen.

Hogy a tanárok elvesztették a tekintélyüket.

Hogy a gyerekek tiszteletlenek, nehezen kezelhetők, irányíthatatlanok.

Ez kényelmes.

Mert így nem kell kellemetlen kérdéseket feltennünk magunknak.

De az igazság máshol van.

Az iskola nem változott annyit, mint a felnőttek.

Az iskola továbbra is ellátja a feladatát:

tudást ad át,

struktúrát teremt,

szabályokat és határokat állít fel.

Soha nem volt az a hely, ahol egy gyermek

alapvető jelleme kialakul.

És soha nem is lesz az.

A jellem otthon formálódik.

A családban.

Azokban a mindennapi apróságokban, amelyeket a felnőttek gyakran alábecsülnek, de amelyeket a gyermek szűrő nélkül magába szív.

Abban, ahogyan beszélnek vele.

Abban, ahogyan más emberekről beszélnek.

Abban, hogy léteznek-e határok — és hogy valódiak-e.

Abban, hogy a „nem” valóban „nem” marad-e, vagy könnyen eltörölhető könnyekkel, kiabálással vagy a szülők fáradtságával.

A mai gyerekek gyors, zajos, túlstimulált világban nőnek fel.

Körülöttük fáradt, elfoglalt, érzelmileg távol lévő felnőttek.

A telefon megelőzi a beszélgetést.

A képernyő megelőzi a türelmet.

A technológia eszközzé válik arra, hogy megnyugtasson, eltereljen, „átvesszelje a pillanatot”.

És aztán csodálkozunk,

hogy a gyerek nem tud várni.

Nem fogadja el a javítást.

Nem tiszteli a tekintélyt.

De egy gyerek, aki kineveti a tanárt, nem a semmiből jelenik meg.

Ezt nem az iskola tanította neki.

Már korábban megtanulta valahol, hogy:

a szabályok alkuképesek,

a felelősség áthárítható,

a tekintély gúny tárgya lehet,

és mindig valaki más a hibás.

És ez a „valahol” az otthon.

Az iskola megerősítheti azt, amit a család felépített.

De nem tudja pótolni a hiányzó nevelést.

Nem tud tiszteletet tanítani ott, ahol azt sosem mutatták meg.

És nem tud határokat teremteni ott, ahol azok sosem léteztek.

Nem lehet egy gyereket egész nap a telefon előtt hagyni

és aztán csodálkozni, hogy nincs türelme.

Nem lehet minden nap azt mondani neki:

„tökéletes vagy, nem kell javítani”,

majd meglepődni, hogy nem fogad el kritikát.

Nem lehet az első konfliktusnál a tanárt támadni

és azt várni, hogy a saját gyerekünk bárkit is tiszteljen.

Igen, a szülők megváltoztak.

Fáradtabbak, ingerlékenyebbek,

türelmetlenebbek lettek.

Gyakrabban engednek, mint nevelnek.

És sokkal könnyebb az iskolát hibáztatni, mint belenézni a tükörbe.

De az igazság változatlan:

az iskola nem tesz csodát a család támogatása nélkül.

És a gyerekek nem nőhetnek fel kiegyensúlyozottan egy határok nélküli világban.

A nevelés otthon kezdődik.

Az iskola csak folytatja

azt, amit a szülőknek volt bátorságuk felépíteni.

AZ ÉLETFÁJA NYOMÁN KÖZREADJA K.J

MESÉLŐ MÚLT

Karafiáth Jenő főpolgármester az erdélyi idegenforgalom „korona-gyémántjának” nevezte Borszéket. Méltán, 900 méter magasságban, gyönyörű fenyveserdő közepette fekszik ez a páratlan gyógyhatású fürdőtelep, amelynek nem kevesebb, mint 12 gyógyforrása van. 120 villája 4000 fürdővendég elhelyezését biztosítja. A villák felerészben eladók: a román villatulajdonosok kivétel nélkül elköltöztek. A legsürgősebben kell segíteni azon a bajon, hogy a maroshévi vasútállomásról nincs állandó autóbushozközlekedés Borszékra! Ez az őserdők rengetegében, meredeken föl- és lefelé kígyózó útvonal olyan különleges, megkapó szépségeket tár az utas elé, hogy világhíres külföldi tájakkal is fölveszi a versenyt. Borszék panorámája elbűvölő. Pompás borvizéből már a békében évente 4,5 millió palack került forgalomba. Napi nyolc órás munkaidő alatt 12–13.000 literes üveget tudnak megtölteni. Ha nem lenne palack hiány és biztosítva lenne a szállítás, most is hamar el tudnák érni a békebeli csúcseredményt. A román uralom huszonnégy esztendeje alatt,

sajnos, itt sem történt megfelelő gondoskodás a fürdőkultúra fejlesztéséről. A fürdőépületben mindössze 35 fürdőfülke és kád áll rendelkezésre és így nagyobb tömeg fürdőtetéséről egyelőre szó sem lehet. Pedig itt minden beruházás hamarosan kifizetődne. A fürdő ásványvíz igen magas rádium tartalommal bír. Jelentékeny gyógytényezője a gyógy lúp. Szénsavas, vasas lúpfürdőjének, az úgynevezett Lobogónak összetétele hasonlít az alsótátrafüredi vaslápéhoz. Hőfoka 30–40 Celsius. A fürdő gyógytényezői jó hatással vannak főleg a gyomor- és bélbajokra — mint a híres Wildungen —, a tüdő megbetegedéseire, a vérszegénység minden nemére, az emésztőszervek és az idegrendszer bántalmaira, a női betegségek nagy részére, reumára és köszvényre, angolkórra, vese- és hólyaghurutra. Üdítő borvizének kitűnő hatása van a vesebajok ellen, mint a Giesshübelnek. A nagyszerű alpin éghajlat alatt, a bérceket koszorúzó őserdők kristálytisztá levegőjében test és lélek valósággal újjászületik. Borszék fejlődésének lehetőségei szinte beláthatatlanok. Karafiáth főpolgármesternek, mint az Idegenforgalmi Bizottság elnökének megállapítása szerint a nagy fővárosi közintézmények számára elsősorban itt kínálkozik alkalom gyógyszállók és üdülők építésére, de időközben természetesen gondoskodni kell arról is, hogy 35 helyett legalább 100 fürdőfülke és kád álljon a gyógyulást kereső betegek rendelkezésére. A fejlődés útja itt is adva van, csak minél előbb hozzá kell látni az idegenforgalmi lehetőségek céltudatos kiaknázásához. Indulás vissza Maroshévizre. Útközben ünnepi felvonulással találkozunk. Szűzmáriás zászlók alatt menetelő székelyruhás küldöttségekkel. A maroshévi-borszéki utat Baross Gábor építette 1888-ban. Emlékművét a románok ledöntötték és elásták. A hálás székelység egyik legelső feladatának tekintette a felszabadulás után Baross Gábor emlékművének kiadását és éppen mára tűzték ki az emlékmű visszahelyezésének ünnepségét. Lobogó zászlók, ragyogó szemek, mélységesen átértett öröm hirdeti most itt a széttéphetetlen magyar összetartozást, a magyar munka, kultúra és szellemiség halhatatlanságát.

Nemzeti Ujság, 22. évfolyam, 1940-10-23 / 242. szám

KÖZREADJA: PETHŐ CSONGOR

HUNGARIKUMOK, A MAGYARSÁG CSÚCSTELJESÍTMÉNYEI

A hungarikum mozgalom egy széleskörű civil kezdeményezés. alulról építkező, többlépcsős folyamat, amely jogi keretet biztosít a minősített termékek megismeréséhez, megőrzéséhez.

A hungarikumok száma állandóan változik, számuk közelíti a százat, ezért Hungarikum Bizottság tematikai csoportokra osztva sorolja fel a magyarságot meghatározó produktumokat.

Részletes bemutatásukat, készítési módokat, recepteket bárhol találunk, ezért csak megnevezzük a kiválasztott témakörök „darabjait”.

1. Agrár- és élelmiszergazdaság

A magyar kultúra meghatározó eleme a

gasztronómia, életmódunk alapját képezi. A letelepedett, földművelő őseinknek mindig alkalmazkodni kellett a földrajzi, éghajlati viszonyokhoz, de leleményességükre is szükség volt a különleges élelmiszerek megalkotásához. A Hungarikumok Gyűjtemény idáig közel 30 jellegzetes magyar ételt, italt sorol fel; ezek márkajellel bírnak, védett cikkek: Pálinka, Tokaji Aszú, Törley pezsgő, Egri Bikavér, Badacsonyi Kéknyelű, Unicum, Fröccs, Csabai kolbász, Gyulai kolbász, Szikvíz (szódavíz), Hízott liba, Libamáj, Pick szalámi, Hertz szalámi, Magyar akácméz, Makói hagyma, Szegedi-Kalocsai fűszerpaprika-őrlemény, Magyar szürkemarha, Alföldi kamillavirág, Szőregi

rózsatő, Piros Arany, Erős Pista.

Magyar pásztor- és vadászkutyafajták (hivatalosan 10 elismert magyar kutyafajta létezik): mudi, pumi, puli, komondor, kuvasz, magyar vizsla, tacsó, sinka, magyar agár, erdélyi kopó.

Helyi, magyar alapanyagból készül a gulyásleves, karcagi birkapörkölt, kürtőskalács, dobostorta, szaloncukor, Gundel-palacsinta, lángos, pozsonyi kifli, tiszai halászlé, bajai halászlé, paprikás csirke. Valószínűleg bővül majd a különlegességek köre.

Gazdag hagyományokkal rendelkezik a magyar gyümölcs- és gabonatermesztés is.

EGY ÉVTIZED A MOZGÁS ÉS MOTIVÁCIÓ JEGYÉBEN

Tíz évvel ezelőtt indult útjára az a borszéki sportközösség, amely mára fontos részévé vált a település aktív közösségi életének. 2026 márciusában jubileumhoz érkezik a Bordaniciu Julianna által vezetett mozgásprogram: a csapat tízéves fennállását ünnepli.

Az elmúlt évtized gyorsan eltelt, mégis számtalan élményt, tapasztalatot és közös emléket hozott a résztvevők számára. Az edzések során a csapattagok különböző helyszíneken jártak, új emberekkel találkoztak, és sokszor saját határaikat is próbára tették. A rendszeres

mozgás mellett önismereti utazás is volt ez az időszak, amely erőt és kitartást adott a mindennapokban.

A sport a résztvevők számára energiát, barátságot és örömet jelent. Az elmúlt tíz év a ritmusról, a fegyelemről, a szenvedélyről és a jókedvről szólt. Minden közösen megtett lépés közelebb hozta egymáshoz a csapattagokat, miközben a rendszeres edzések fokozatosan erősítették a közösséget.

Az együtt eltöltött évek során mosolyok, megható pillanatok és örömkönnye is kísérték a közös munkát. A résztvevők ma már összetartó közösséget alkotnak, amelyet a mozgás szeretete és a közös élmények kapcsolnak össze. Az elmúlt tíz év története bátorságról, kitartásról és fejlődésről szól – arról az útról, amely során a résztvevők testben és lélekben egyaránt erősödtek.

A jubileum alkalmából 2026. március 28-án, 17 órától ünnepi rendezvényt szerveznek a Borszéki Művelődési Házban. A program természetesen a mozgás köré épül: az esemény vendége lesz Loránd Gergely Székelyudvarhelyről és Paul Borchescu Bukarestből, akik latin ritmusokkal és közös táncsal járulnak hozzá az ünnepi hangulathoz.

A szervezők köszönetüket fejezik ki mindazoknak, akik az évek során bizalommal, támogatással és jelenlétükkel segítettek a közösség munkáját. A jubileumi eseményre minden érdeklődőt szeretettel várnak, hogy együtt ünnepeljék meg a mozgás, az összetartozás és a kitartás tíz évét.

BORDANCIUC JULIANNA NYOMÁN

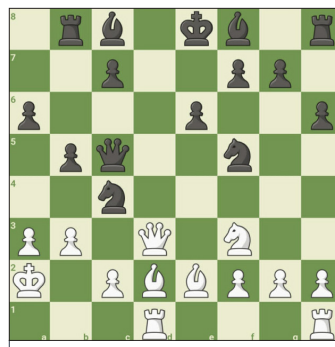
Támogassa egyesületünket a 230-as nyomtatvány kitöltésével — egy apró gesztus, ami nagy segítség!

Minden nap azért küzdünk, hogy kislányunk esélyt kapjon egy jobb életre. Autizmussal, ADHD-val, értelmi fogyatékossgal és érzelmi krízisekkel él, a szükséges terápiák pedig létfontosságúak számára. Ezekhez közel 100 km-t kell utaznunk egy másik városba, ami családunknak folyamatos megterhelést jelent.

Szükségünk van az Önök támogatására. Ha a jövedelemadójuk egy részét az Asociația Împreună pentru Kitty egyesületnek ajánlják fel, közvetlenül hozzájárulnak a terápiák folytatásához. A cégek is segíthetnek, hiszen nyereségadójuk 20%-át felajánlhatják az egyesületnek. A nyomtatványok a Városházán és a Turisztikai Információs Irodában érhetők el, 2026 május 25-ig. Fontos tudni, hogy ettől az évtől csak munkaszerződéssel rendelkezők tölthetik ki.

Hálás szívvel köszönjük mindenkinek, aki mellénk áll.

SAKK VODA COSTELLEL

A januári számban megjelent feladvány megoldása:

1 Vd8!+-Kxd8

2 Fg5++-Ke8

3 Bd8#

Megoldás: Voda Costel

Új feladvány!

A mellékelt ábrán egy sakk diagrammát mutatunk be. A sakk kedvelőit arra kérjük, hogy oldják meg a feladatot, majd a megoldást küldjék el a turism.borsec@gmail.com e-mail címre.

A megoldást a következő számban közöljük.

*Bástya=B / Huszár=H / Futó=F / Vezér=V / Király=K. A gyalogot nem jelöljük, csak a mezőt ahová lépnek.

SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉS KAPURÓL KAPURA:

2026. MÁRCIUS 16. HÉTFŐ

2026. ÁPRILIS 20. HÉTFŐ

BORSZÉK VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA - ISSN 1224 - 1709

Felelős szerkesztő: Mőga Renáta

Szerkesztőség: Ballai Erzsébet, Elekes Szabolcs, Farkas Aladár, Fazakas Emese, Ferency József, Kolbert Tünde, Kovács Júlia, Pethő Csongor, Stan Tímea Anca

Számítógépes szerkesztés: Mőga Attila / Nyomda: F&F INTERNATIONAL - Gyergyószentmiklós